

VDL Nedcar B.V.
Dr. Hub van Doorneweg 1
6121 RD BORN

Ons kenmerk	DOC-00195680	Maastricht	28 oktober 2021
Zaaknummer	2021-022422	Verzonden	28 oktober 2021
Bijlage(n)	-		

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

1 Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben op 27 oktober 2021, aangevuld op 28 oktober 2021, een aanvraag om ontheffing van de verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid, artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a en artikel 3.34, eerste lid, Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen van VDL Nedcar voor het opnieuw inpakken van 15 bomen met folie in het Sterrebos, nodig voor de voorgenomen uitbreiding van VDL Nedcar, gelegen aan de Dr. Hub van Doorneweg 1 te Born.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2021-022422.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op artikel 3.8, 3.10 en 3.34, derde lid, Wnb, en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

- aan aanvrager de aangevraagde ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van het opnieuw inpakken van 15 bomen met folie in het Sterrebos, nodig voor de voorgenomen uitbreiding van VDL Nedcar, gelegen aan de Dr. Hub van Doorneweg 1 te Born.
- dat ontheffing wordt verleend van de volgende verboden handelingen:
  - het opzettelijk doden van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), baard/Brandt's vleermuis (*Myotis mystacinus/Myotis brandti*) en ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*), artikel 3.5, eerste lid, Wnb;
  - het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), rosse

- vleermuis (*Nyctalus noctula*), baard/Brandt's vleermuis (*Myotis mystacinus/Myotis brandti*) en ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*), artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
- het vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), baard/Brandt's vleermuis (*Myotis mystacinus/Myotis brandti*) en ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*), artikel 3.5, vierde lid, Wnb;
  - het opzettelijk vangen van de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, Wnb;
  - het opzettelijk doden van de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, Wnb;
  - het uitzetten van de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), artikel 3.34, eerste lid, Wnb.
3. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn.
4. dat deze ontheffing geldig is tot 1 november 2021.
5. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 27 oktober 2021, en aangevuld op 28 oktober 2021, deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

1.1 Afschriften

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Sittard-Geleen, Postbus 18, 6130 AA, SITTARD;
- Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Echt-Susteren, Postbus 450, 6100 AL, ECHT;
- Antea Nederland B.V., Beneluxweg 125, 4904 SJ OOSTERHOUT.

1.2 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Als uw bezwaar is gericht tegen een besluit van Gedeputeerde Staten, is naast het indienen van uw bezwaarschrift per post ook de elektronische weg opengesteld. U dient dan gebruik te maken van een daartoe ontwikkeld webformulier. Aan het webformulier is een DigiD-module (voor particulieren) dan wel eHerkenning-module (voor ondernemers en organisaties, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel) gekoppeld zodat u het bezwaarschrift digitaal kunt ondertekenen.

De webformulieren zijn geplaatst op de website van de Provincie Limburg en te raadplegen via www.limburg.nl/loket/producten-diensten/@606/bezwaar-beslissing onder 'Hoe dient u uw bezwaar in?'

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Roermond, Sector Bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager.

Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de in hoofdstuk 1 genoemde soorten en beschreven handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffing geldt voor het plangebied 'opnieuw inpakken van 15 bomen met folie in het Sterrebos, nodig voor de voorgenomen uitbreiding van VDL Nedcar', gelegen aan de Dr. Hub van Doorneweg 1 te Born, zoals opgenomen in paragraaf 4.2 (figuur 1) van deze ontheffing.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de Provincie Limburg (cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving), e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99 indien bij het uitvoeren van werkzaamheden andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de activiteiten aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.

Specifiek

6. Met inachtneming van onderstaande voorschriften dienen de maatregelen uitgevoerd te worden, zoals beschreven in onderstaande voorschriften en gebaseerd op;
  - a. e-mail 'Indienen Wnb-ontheffingaanvraag herstellen en aanbrengen folie - VDL Nedcar' van 27 oktober 2021;
  - b. 'Volmacht ontheffingsaanvraag Wnb 27-10-2021 Antea' van 27 oktober 2021;
  - c. 'Aanvraagformulier ontheffing Soorten Wet natuurbescherming (Wnb) hoofdstuk 3' van 27 oktober 2021;
  - d. 'Activiteitenplan VDL Nedcar, herstellen en aanbrengen folie, Ontheffingsaanvraag vleermuizen, levendbarende hagedis', door Antea Group met projectnummer 0432287.100, versie: 'definitief' van 27 oktober 2021;
  - e. memo 'Werkzaamheden herstellen en opnieuw aanbrengen folie Sterrebos - ecologische onderbouwing', door Antea Group met projectnummer 432287 van 27 oktober 2021;
  - f. brief 'Herstel vernielingen Sterrebos' van VDL Nedcar van 27 oktober 2021.
7. Algemene mitigerende maatregelen die getroffen moeten worden zijn:
  - a. er moet natuurvriendelijk materieel worden ingezet en/of sparende technieken worden toegepast;
  - b. houtstapels, stapelstenen, boomstammen of ander materiaal dat een geschikte verblijfplaats vormt voor reptielen en kleine zoogdieren moet voorzichtig worden verwijderd. Als dieren ter plekke zijn, moeten de werkzaamheden worden stilgelegd tot deze een veilige plek hebben opgezocht. Werkzaamheden mogen pas weer worden gestart als een ter zake kundig ecooloog daar toestemming voor geeft;

- c. slachtoffers moeten zoveel mogelijk voorkomen worden door aangetroffen dieren tijdens de werkzaamheden af te vangen met de daarvoor vrijgestelde vangmethoden of ze de kans te geven zelfstandig een andere verblijfplaats op te zoeken;
  - d. er moet één kant op gewerkt worden, van zuid naar noord, en indien aan de orde van de dichte zijde naar het open water of gebied, zodat dieren kunnen wegvlugten;
  - e. voor het vangen en vervoeren van amfibieën en reptielen moeten strikte hygiëne maatregelen worden genomen conform het desinfectie protocol veldwerk van RAVON van april 2020;
  - f. de manier van uitvoering van de werkzaamheden zoals benoemd onder de voorschriften a is ter beoordeling van een ter zake kundig ecooloog;
  - g. de voorschriften b, c, d, e en f moeten onder toezicht van een ter zake kundig ecooloog uitgevoerd worden.
8. Mitigerende maatregelen die voor de vleermuizen getroffen moeten worden, zijn:
- a. de 15 bomen die opnieuw met folie ingepakt moeten worden, moeten eerst nogmaals visueel worden beoordeeld op potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen (onder andere holten, takscheuren, en loshangend schors). Dit beoordelen moet gebeuren met een verrekijker vanaf de grond door een ter zake kundig ecooloog;
  - b. na de visuele beoordeling van de 15 bomen moet elke boom met een endoscoop gecontroleerd worden op de aanwezigheid van vleermuizen;
  - c. zitten er geen vleermuizen in de boom, dan moet elke boom dakpansgewijs van beneden naar boven met folie ingewikkeld worden;
  - d. kunnen er mogelijk wel vleermuizen aanwezig zijn in de boom, dan moet de desbetreffende boom dakpansgewijs van beneden naar boven met PVC/EPDM zeil ingepakt worden om te voorkomen dat eventueel aanwezige vleermuizen verstrikt raken in de folie. Op plaatsen waar vleermuizen uitvliegen, moet een lat aangebracht worden of een snede in het zeil, zodat er een uitvliegplek is, die te glad is voor de vleermuizen om in te vliegen. Deze werkzaamheden moeten plaatsvinden door in de boom te klimmen dan wel met een hoogwerker machinaal;
  - e. het inpakken van de bomen met folie mag alleen gebeuren tot 1 november 2021, en bij dagtemperaturen boven de 10 graden Celsius en avondtemperaturen boven de 7 graden Celsius, bij een windkracht minder dan 3 Bf en geen regen tijdens de vliegperiode van de vleermuizen;
  - f. de werkzaamheden betreffende voorschrift a, b, c n d mogen alleen tussen een uur na zonsopkomst tot een uur voor zonsondergang uitgevoerd worden;
  - g. wordt tussen een uur voor zonsondergang tot een uur na zonsopkomst gewerkt in de buurt van verblijfsplaatsen, foerageergebieden en/of vliegroutes van vleermuizen, dan mag dat alleen met goed licht- en geluidbeheer. Dat betekent:
    - 1. gebruik maken van vleermuisvriendelijke verlichting. Bij deze verlichting is de verlichtingskleur amber met een zogenaamde human/bat response ratio groter of gelijk aan 45;
    - 2. kunstmatig licht enkel daar te richten waar het ook daadwerkelijk nodig is en dit zo te doen dat deze weg van de verblijfsplaatsen, het foerageergebied of vliegroute schijnt door gebruik te maken van armaturen die het licht door middel van een scherpe bundel één bepaalde kant op richten en hiermee verstrooiing van licht minimaliseren;

3. het aantal lampen, de lichtintensiteit en het gebruik van hoge lichtmasten met veel lichtverstrooiing te beperken;
  4. voor en na de werkzaamheden het gebruik van kunstverlichting te beperken tot enkel verlichting ter beveiliging van opslagterreinen. Ook hiervoor gelden de bovenvermelde restricties;
  5. de geluidbelasting bij de werkzaamheden mag niet meer bedragen dan 80 dB;
  6. bij het werken bij daglicht mag ook tussen een uur voor zonsondergang en een uur na zonsopgang geen kunstlicht gebruikt worden (ook niet voor bijvoorbeeld een bouwkeet);
  - h. de voorschrift a, b, c, d, e, f en g moeten uitgevoerd worden door een ter zake kundig ecooloog of onder dagelijks toezicht van een ter zake kundig ecooloog en conform de 'Activiteitenplan VDL Nedcar, herstellen en aanbrengen folie, Ontheffingsaanvraag vleermuizen, levendbarende hagedis', door Antea Group met projectnummer 0432287.100, versie: 'definitief' van 27 oktober 2021 en conform de memo 'Werkzaamheden herstellen en opnieuw aanbrengen folie Sterrebos - ecologische onderbouwing', door Antea Group met projectnummer 432287 van 27 oktober 2021.
9. Mitigerende maatregelen die voor de levendbarende hagedis getroffen moeten worden, zijn:
    - a. alle levendbarende hagedissen die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen, moeten worden weggevangen door middel van hengeltjes, emmers of vangpotten;
    - b. de weggevangen levendbarende hagedissen moeten meteen daarna verplaatst worden naar aangrenzend geschikt compensatiegebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, bijvoorbeeld langs de stroomopwaartse delen van de Geleenbeek met vervilte grasmat en ruigtes;
    - c. de voorschriften a en b moeten onder toezicht van een ter zake kundig ecooloog uitgevoerd worden.
  10. Na afronding van de werkzaamheden moet door een ter zake kundig ecooloog een beknopt logboek met eindevaluatie opgeleverd worden ter onderbouwing van het naleven van voorliggende ontheffing door de betrokken partijen. Dit logboek moet binnen 1 maand na oplevering van het werk door de aannemer worden toegestuurd aan het bevoegd gezag via de Berichtenbox voor bedrijven of per post verstuurd naar Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het zaaknummer.

Overige

11. Alle werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in afstemming met een ter zake kundig ecooloog op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
Onder een ter zake kundig ecooloog wordt verstaan:
  - a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau of;
  - b. een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie of;
  - c. een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten of;
  - d. een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau of;
  - e. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en werkzaam of aangesloten is bij een Nederlandse beschermingsorganisatie of;

- f. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.
12. De werkzaamheden mogen vanaf 1 november 2021 niet meer worden uitgevoerd. Mocht het niet lukken om binnen deze periode de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren, dient er opnieuw een ontheffing te worden aangevraagd. Hiervoor is opnieuw een belangenafweging van Gedeputeerde Staten nodig.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 27 oktober 2021, aangevuld op 28 oktober 2021, heeft aanvrager een aanvraag om ontheffing ingediend voor de volgende in de Wnb verboden handelingen:

- het opzettelijk doden van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), baard/Brandt's vleermuis (*Myotis mystacinus/Myotis brandti*) en ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*), artikel 3.5, eerste lid, Wnb;
- het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), baard/Brandt's vleermuis (*Myotis mystacinus/Myotis brandti*) en ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*), artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
- het vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), baard/Brandt's vleermuis (*Myotis mystacinus/Myotis brandti*) en ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*), artikel 3.5, vierde lid, Wnb;
- het opzettelijk vangen van de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, Wnb;
- het opzettelijk doden van de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, Wnb;
- het uitzetten van de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), artikel 3.34, eerste lid, Wnb.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

1. e-mail 'Indienen Wnb-ontheffingaanvraag herstellen en aanbrengen folie - VDL Nedcar' van 27 oktober 2021;
2. 'Volmacht ontheffingsaanvraag Wnb 27-10-2021 Antea' van 27 oktober 2021;
3. 'Aanvraagformulier ontheffing Soorten Wet natuurbescherming (Wnb) hoofdstuk 3' van 27 oktober 2021;
4. 'Activiteitenplan VDL Nedcar, herstellen en aanbrengen folie, Ontheffingsaanvraag vleermuizen, levendbarende hagedis', door Antea Group met projectnummer 0432287.100, versie: 'definitief' van 27 oktober 2021;
5. memo 'Werksaamheden herstellen en opnieuw aanbrengen folie Sterrebos - ecologische onderbouwing', door Antea Group met projectnummer 432287 van 27 oktober 2021;
6. brief 'Herstel vernielingen Sterrebos' van VDL Nedcar van 27 oktober 2021.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en artikel 3.8 en 3.10 Wnb is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb. Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite <https://zoek.officielebekendmakingen.nl> (klik dan op officiële bekendmakingen).

Afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet is op dit besluit van toepassing.

3.4 Contact

Indien u vragen heeft over dit besluit kunt u contact opnemen met Provincie Limburg (cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving), e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99.

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd (Vogelrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.1, en voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten (Habitatrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten (andere soorten). Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden.

Deze aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten en Andere soorten.

4.1 Habitatrichtlijnsoorten en Andere soorten

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.8, vijfde lid, Wnb en in artikel 3.10, tweede lid, Wnb, is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden, en is beschreven in paragraaf 4.3.

4.2 Omschrijving aanvraag

4.2.1 Plangebied

VDL Nedcar is als autofabrikant al geruime tijd gevestigd in Born en is uitgegroeid tot één van de grootste werkgevers en een belangrijke economische motor van Zuid-Limburg. Om deze rol structureel te behouden en te versterken is uitbreiding van de fabriek (aan de noordzijde) met een tweede productielijn noodzakelijk. De voorgenomen uitbreiding van VDL Nedcar maakt het mogelijk om nieuwe klanten te kunnen werven en werkgelegenheid te behouden en indien mogelijk uit te breiden. Voor deze uitbreiding heeft VDL Nedcar op 10 juni 2021 een Wnb ontheffing gekregen met zaaknummer 2021-202066 en kenmerk DOC-00155986. Deze ontheffing is geschorst door de voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) op 14 oktober 2021 totdat de Raad van State uitspraak heeft gedaan in de hoofdzaak.

Op het moment dat de nu geschorste ontheffing nog geldig was, heeft aanvrager de bomen in het Sterrebos met mogelijke verblijfplaatsen voor de vleermuizen ingepakt met folie. Op 23 oktober 2021 is echter bij 15 bomen een deel van deze folie zonder toestemming van VDL Nedcar door derden illegaal verwijderd. Om het Sterrebos (verder) ongeschikt te houden als verblijfplaatsen van vleermuizen dienen werkzaamheden te worden verricht om bij dit beperkt aantal bomen de folie te herstellen en opnieuw in te pakken met PVC/EPDM zeil. Het betreft 15 bomen, te weten 11 zomereiken, 2 berken en 2 Amerikaanse

eiken. Dat betekent dat circa 3 dagen werk met 2 hoogwerkers. Voor het inpakken van deze 15 bomen met folie gelden de voorschriften van voorliggende ontheffing.

In figuur 1 is de ligging van het plangebied in de omgeving weergegeven. De werkzaamheden moeten uitgevoerd worden vóór 1 november 2021. Vanaf 1 november kan het namelijk ecologisch niet verantwoord worden dat de folie om de bomen gewikkeld kan worden zonder dat dit effect heeft op de vleermuizen.

Figuur 1: Ligging gehele plangebied, gele cirkel = bestaande bebouwing, blauwe cirkel = beoogde uitbreiding

4.2.2. Aanwezige soorten

Op basis van de bureaustudie in combinatie met terreinbezoeken en nadere onderzoeken uitgevoerd in opdracht van de aanvrager, is gebleken dat binnen het plangebied beschermde (niet permanent vrijgestelde) soorten voorkomen dan wel dat het plangebied geschikt leefgebied vormt. Het gaat hier om kerkuil, torenvalk, bosuil, blauwe reiger, grauwe vliegenvanger, kneu, koekoek, andere algemene broedvogels, bever, steenmarter, wild zwijn, damhert, tien soorten vleermuizen, das, levendbarende hagedis en kleine ijsvogelvlieder.

Alleen voor de vleermuizen en de levendbarende hagedis worden verbodsbepalingen conform de Wet Natuurbescherming overtreden en is voorliggende ontheffing benodigd.

Vleermuizen

Het Sterrebos biedt een netwerk aan geschikte verblijfplaatsen; met zekerheid 20 zomer/paarverblijfplaatsen verblijfplaatsen van 3 kraamkolonies (gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en baard/Brandt's vleermuis). Als gevolg van het voornemen gaat een deel van het netwerk aan bomen met geschikte verblijfplaatsen verloren. De aangetroffen vleermuizen, met uitzondering van de gewone dwergvleermuis, zijn allen voornamelijk boombewonende soorten die met regelmaat wisselen tussen verblijfplaatsen binnen het netwerk. Een deel van de soorten, namelijk watervleermuis, baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis overwintert daarnaast in bebouwing waardoor het waarschijnlijk is dat deze soorten overwinteren in kasteel Wolfrath (of in gebieden verder naar het zuiden). Vanwege de zachte winters is het echter aannemelijk dat deze soorten ook in de winterperiode in het Sterrebos aanwezig kunnen zijn. Daarom wordt voor de vleermuissoorten met mogelijke verblijfplaatsen in het Sterrebos een Wnb ontheffing aangevraagd.

Naast verblijfplaatsen bevat het plangebied ook optimaal biotoop als foerageergebied. Als gevolg van het voornemen gaat geen foerageergebied in het plangebied verloren. In het gebied van de werkzaamheden zijn geen essentiële vliegroutes.

Er zijn waarnemingen gedaan van enkele franjestaarten. Echter, er is geen aantoonbaar essentieel foerageergebied aangetoond. Ook zijn er geen verblijfsplaatsen aangetroffen.

De maatregelen zijn er op gericht om het doden van individuen te voorkomen tijdens de geplande werkzaamheden. Dit effect kan desalniettemin niet volledig worden uitgesloten. Door de maatregelen betreft het hoogstens een beperkt aantal individuen. Om deze reden wordt ook ontheffing aangevraagd voor het opzettelijk doden van vleermuizen, naast het opzettelijk verstoren. Onder 'opzet' valt namelijk ook 'voorwaardelijke opzet'.

Ter compensatie van het verlies aan verblijfplaatsen zijn al voldoende vleermuiskasten als alternatieve verblijfsplaats in het resterende deel van het Sterrebos en de directe omgeving geplaatst. Deze kasten blijven ook hangen.

Levendbarende hagedis

Het plangebied is suboptimaal voor de levendbarende hagedis. Dit blijkt ook uit het feit dat bij de onderzoeken naar reptielen de levendbarende hagedis slechts beperkt is aangetroffen. Naar alle waarschijnlijkheid is maar een kleine populatie van de levendbarende hagedis in het plangebied aanwezig. Met name ter hoogte van de Geleenbeek en de randen langs het aanwezige bos zijn geschikt als leefgebied voor de levendbarende hagedis. In de toekomstige situatie blijft geschikt leefgebied aanwezig.

Op maandag 27 september 2021 werd in het Sterrebos in een open stuk met varens een wegschietende levendbarende hagedis gezien. De kwetsbare periode voor de winterrust is oktober tot april. Of dieren nog in beweging komen en daarmee (zoals op 27 september) zelf het gebied ontvluchten is afhankelijk van de temperatuur. Reptielen zijn ectotherm wat wil zeggen dat hun lichaamstemperatuur gelijk is aan die van de omgeving waarin ze zich bevinden. Voor het reguleren van de lichaamstemperatuur zijn de

dieren afhankelijk van externe warmtebronnen, zoals directe zonnestraling. Bij een lichaamstemperatuur van 4°C zijn levendbarende hagedissen niet meer in staat om te bewegen.

Vanaf een lichaamstemperatuur van 10°C kunnen de dieren actief worden. Gezien de klimatologische en meteorologische omstandigheden waarin de werkzaamheden plaats vinden, is de verwachting dat individuen het gebied kunnen ontvluchten. Omdat vertraging te voorkomen bij onverwachte waarneming van deze soort, is deze soort opgenomen in de Wnb ontheffingsaanvraag.

4.3 Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, rosse vleermuis, baard/Brandt's vleermuis, ingekorven vleermuis en levendbarende hagedis

4.3.1 Andere bevredigende oplossing

Locatie en inrichting

De 15 bomen waarvan de folie verwijderd is, zijn bekend. Alleen deze bomen moeten opnieuw ingepakt worden met folie. Daarom is geen alternatieve locatie voor het inpakken van de bomen met folie aanwezig. Bovendien betreft het gerichte herstelwerkzaamheden specifiek aan deze bomen.

Concluderend zijn er geen reële/aanvaardbare alternatieven qua locatie en inrichting.

Werkwijze

Van de mogelijke werkwijzen wordt volgens de meest gunstige werkwijze gewerkt (korte doorlooptijd van de activiteiten, goed licht- en geluidbeheer, werken buiten de kwetsbare perioden van de beschermde soorten en conform de al eerder opgelegde voorschriften in de Wnb ontheffing van 10 juni 2021). Daarnaast wordt gewerkt vanuit zorgplicht en worden er voldoende mitigerende maatregelen getroffen om effecten te voorkomen.

Planning

Er wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, rosse vleermuis, baard/Brandt's vleermuis, ingekorven vleermuis en levendbarende hagedis. Dat is de reden dat de werkzaamheden voor 1 november 2021 uitgevoerd moeten worden, omdat het anders ecologisch niet verantwoord is.

Voor de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3.2 Belang

De ontheffing is aangevraagd op basis van het volgende belang:

- voor de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, rosse vleermuis, baard/Brandt's vleermuis, ingekorven vleermuis: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

- voor de levendbarende hagedis: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor de levendbarende hagedis: in het belang van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

De voorgenomen uitbreiding van VDL Nedcar is ingegeven door dwingende redenen van groot openbaar belang. Die worden gevormd door de onmisbare rol die VDL Nedcar nu en in de toekomst vervult op de arbeidsmarkt in de regio Limburg alsmede doordat VDL Nedcar nodig is ter bescherming, bestendiging en verbetering van de in bepaalde opzichten broze economische positie van de regio Limburg.

De prognose voor Limburg is namelijk een zeer ruime groei van het aantal mensen zonder werk, met name onder jongeren, en een drastische afname van het aantal vacatures voor mensen met het laagste opleidingsniveau.

Dat VDL Nedcar een belangrijke rol speelt op de arbeidsmarkt in de regio Limburg blijkt uit cijfers. In Limburg en Noord- Brabant zijn maar liefst zo'n 45.000 mensen qua inkomen afhankelijk van VDL Nedcar. De keuze van VDL Nedcar voor een tweede productielijn leidt er allereerst toe dat de bestaande werkgelegenheid (thans circa 5.000 directe banen) behouden blijft, omdat er een meer robuust bedrijfsmodel gaat ontstaan waarin er niet langer een afhankelijkheid bestaat van één enkele opdrachtgever. Daarnaast zal de (directe) werkgelegenheid doorgroeien naar een structureel niveau van 6.000 tot 6.500 werknemers en incidenteel (maximale piek) met nog eens 4.500 tot 5.000 werknemers erbij. Voor de verhouding directe – indirecte banen wordt voor de industriector de verhouding 1:1 aangehouden. Een tweede productielijn levert aldus een structureel niveau van 6.000 tot 6.500 indirecte banen op.

Gezien de arbeidsmarktontwikkeling in Limburg is de bestendiging en groei van de werkgelegenheid bij VDL Nedcar van groot belang voor Limburg. Dit geldt in het bijzonder voor de doelgroepen jongeren en mensen met een lagere opleiding. Bovendien zijn er door VDL Nedcar in de afgelopen jaren sociale innovaties doorgevoerd in samenwerking met arbeidsmarktorganisaties. Hierbij kan worden gedacht aan opleidingsprogramma's, tijdbank-concept, mobiliteitscentrum, deeltijd-WW en wervingsprogramma's onder moeilijk plaatsbare en/of langdurig werklozen. De uitbreiding van VDL Nedcar geeft de fabriek dus een stabiele verankering als zeer belangrijke werkgever in Limburg.

De huidige opzet van de fabriek maakt VDL Nedcar namelijk kwetsbaar en afhankelijk van contracten met één Original Equipment Manufacturer (OEM), gebaseerd op de productie van modellen op basis van eenzelfde platform. De enkele productielijn maakt het weliswaar mogelijk een scala aan modellen te maken, maar alleen als deze op dezelfde platform zijn gebaseerd. Het wegvallen van een contract met de OEM en/of het einde van de productcyclus van de groep modellen op basis van hetzelfde platform heeft als gevolg dat de productie wordt beëindigd en de fabriek stilstaat. Voordat dan kan worden gestart met de productie van een nieuw model (of groep van modellen) is, uiteraard naast een contract met een OEM, de ombouw van de productielijn noodzakelijk om deze geschikt te maken voor een nieuw platform. In de periode die nodig is voor de ombouw van de fabriek zijn geen productiemedewerkers nodig en zijn er geen inkomsten. Om deze redenen heeft VDL Nedcar geconcludeerd dat uitbreiding van de fabriek met een complete tweede productielijn noodzakelijk is voor het structureel verankeren van de fabriek in

Limburg. Zonder de tweede productielijn is het risico te groot dat het eind van de levenscyclus van de modellen gebaseerd op één platform ook het einde van VDL Nedcar betekent.

De tweede productielijn die nodig is voor het voortbestaan van VDL Nedcar (en dus voor het behoud van de bestaande werkgelegenheid) leidt er dus tevens toe dat:

- VDL Nedcar een betere onderhandelingspositie heeft in de contractbesprekingen met OEM's;
- de werkgelegenheid minder afhankelijk wordt van de fluctuaties die bij een enkele lijn optreden, waardoor personeel gelijkmatiger ingezet kan worden en er dus meer zekerheid voor het personeel is;
- de werkgelegenheid zal groeien (naar verwachting tot een structureel niveau van 6.000 tot 6.500 medewerkers, met een maximum piek van 11.000 werknemers op momenten dat de productiecapaciteit volledig benut wordt);
- dat de indirecte economische effecten toenemen ten opzichte van de bestaande situatie.

Daarnaast wordt deze ontheffing ook in het belang van de ruimtelijke ontwikkeling verleend. Door de uitbreiding van VDL Nedcar wordt het huidige bedrijfsterrein vergroot door de kap van een deel van het Sterrebos. Zoals hiervoor gemotiveerd is deze ontwikkeling nodig voor de toekomstbestendigheid van VDL Nedcar en voor het behoud van de werkgelegenheid. Er wordt compensatiegebied aangeplant, waardoor beschermde soorten op termijn een beter leefgebied krijgen. Het belang van de ruimtelijke ontwikkeling is daarnaast gelegen in de uitbreiding als zodanig. Dit betreft een ingreep met ruimtelijke effecten. Voor de levendbarende hagedis is de ontheffing mede gebaseerd op het belang van deze ruimtelijke ontwikkeling voor de omgeving.

De bovenstaande belangen wegen, gelet op de prognose van de regionale arbeidsmarkt, zwaarder dan het ecologische belang.

4.3.3 Staat van instandhouding

Vleermuizen

Er zijn tijdig (rekening houdend met de gewenningsperiode) ruim voldoende vervangende nestkasten opgehangen in het Sterrebos en de directe omgeving. Er hingen al 12 vleermuiskasten, in februari 2021 zijn 118 kasten bijgeplaatst, waardoor het totaal op 130 vleermuiskasten komt. De kasten zijn veelal hoog opgehangen en verspreid door het gebied opgehangen. Daarnaast zijn er in april 2021 10 palen met een lengte van 6 meter en breedte van 15 bij 15 centimeter met telkens twee vleermuiskasten per paal in de grond gezet. Door de opnieuw inpakken van de 15 bomen met folie, en dit conform voorliggende ontheffing te doen, hebben de individuele vleermuizen voldoende energie en tijd om zo nodig alternatieve verblijfplaatsen/vleermuiskasten te vinden. Er zijn ruim voldoende alternatieve verblijfplaatsen aanwezig. In een dergelijke situatie leiden de maatregelen niet tot een effect op de gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen.

Levendbarende hagedis

Gezien het geringe aantal waarnemingen, de ervaring in het Sterrebos en de eis ten aanzien van de klimatologische omstandigheden is de kans groot dat er geen levendbarende hagedis aangetroffen wordt. Is de soort wel aanwezig, kan deze vluchten of kan deze door de ecologische begeleiding verplaatst worden. Daarmee leiden de herstelmaatregelen niet tot een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de levendbarende hagedis

Conclusie

Met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, rosse vleermuis, baard/Brandt's vleermuis, ingekorven vleermuis en levendbarende hagedis in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4.4 Conclusie

4.4.1 Habitatrichtlijnsoorten

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Habitatrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, ruige dwergvleermuis, bosvleermuis, rosse vleermuis, baard/Brandt's vleermuis en ingekorven vleermuis voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.5, Wnb.

4.4.2 Andere soorten

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van andere soorten biedt ten aanzien van de levendbarende hagedis voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.10, Wnb.

4.4.3 Overige en zorgplicht

Het is mogelijk dat in het plangebied andere, dan uit de onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1, 3.2 en/of 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

Onverminderd de vrijstellingen, gedragscodes en ontheffingen dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris